

Eno izmed področij, ki so se zadnje čase največ omenjala v mednarodnih odnosih, je jugovzhodna Azija, kjer se spopadajo interesi veselih na teritoriji nekdanj francoske Indokine. Važni surovinski izviri in strateške baze v tem delu sveta so silile ZDA po drugi svetovni vojni, da so tudi tu prevzele vodstvo zapadne strategije.

Ljudstvo te nekdanje kolonije se je moralo podrediti blokovski interesom. Ekonomska in kulturna zaostalost, nizek življenjski standard v teh deželah za nove oblasti ni važen. Laos, Kambodža, Vietnam so izpostavljeni potresom, ki jih povzročajo vmešavanje blokov. Delna izjema je morda le Kambodža, ki ji je uspelo krmilo obrniti v smer neodvisne politike. Najtežje je prizadet Laos kljub milijonom podpore, ki so jih ZDA vrle v ta prostor, a ne za pomoč laoskemu ljudstvu, marveč za vojsko in policijske sile. Zenevska konferenca in sporazum treh princev v Zürichu o formiranju koalicijske vlade je sicer dal slutiti konsolidacijo, vendar se je kmalu pokazalo, da ZDA v resnici ne delajo za neodvisni in nevtralni Laos. S pomočjo desničarskim silam bi rade pospravile levičarsko gibanje Patet Lao in zato je znova prišlo do bojev. Ti pa niso potekali tako, kot so si ZDA želele.

Situacija v Laosu so povezale z dogodki v Južnem Vietnamu in Tajlandu. Tamkajšnji domači oblastniki bi radi posejali čim več iz neizčrpnih kreditov, ki jih ZDA odpirajo, če si nekeje razložijo pojavi komunistični baabao. Ti domači reaktivisti težko vidijo politiko Kambodže in jo obžujejo, da preko njenega ozemlja iz Severnega Vietnama prehajajo čete gibanja Vietkong v Južni Vietnam, kjer gre desničarskemu vladodržcu Diemu že zelo težko kljub ogromni ameriški vojaški in gospodarski pomoči. Tako Tajlandi kakor Južni Vietnam napadajo princa Sihanuka, ameriški tisk jima sledi.

Na terenu je seveda LR Kitajska, ki prištevajo svojo bivšo Indokino za svojo interesno sfero. SZ bi rada vzdržala to ozemlje kot nevtralnega, najbrž zaradi obeh velikih partnerjev in zaradi tega, ker ima dovolj drugih živičnih točk na kontaktu z Zahodom. Verjetno še ni izrečena zadnja beseda o Laosu.

V jugovzhodno Azijo šteje tudi zapadni Irjan, ki ni samo bilateralno vprašanje Indonezije in Holandske. Zapadni Irjan je l. 1945, ko je bila proglašena neodvisna Indonezija, Holandska obljubila pripisati Indoneziji, vendar se je izmikal razgovorom in ga l. 1952 proglasila za sestavni del kraljevine Holandije. Zapadni Irjan naj bi torej še naprej prenašal 350 let trajajoči holandski kolonializem. Prišlo je do prekinitve diplomatskih odnosov med Indonezijo in Holandsko, kar je sicer močno prizadelo indonezijsko gospodarstvo, po drugi strani pa Indonezijo prisililo, da najde sredstva in pot za popolno ekonomsko osvoboditev.

Holandska zdaj predlaga plebiscit in internacionalizacijo Zapadnega Irjana pod okriljem OZN, pri tem pa krepi svoje pozicije in računa na politično in materialno pomoč zapadnega bloka. Indonezija na to seveda ne pristane in zahteva, da se Irjan najkasneje v dveh letih pripoji Indoneziji, ker ne more prenesti, da bi se iz Irjana naredila strateška baza zoper Indonezijo.

ZDA in Anglija sta v glavnem na strani Holandije, čeprav se je predsedniku Sukarnu posrečilo doseči določene adaptacije. Ravnotežje v tem delu sveta pa seveda zanima tudi SZ in Kitajsko ne manj Avstralijo. Drži torej, da je tudi trenje okoli Zapadnega Irjana nevaren blokovski spopad.

T. O.

Ureditvena dela

Vodna skupnost iz Maribora opravlja že dober mesec na območju konjske občine ureditvena dela pri pritokih Dravinje. Le-ti namreč že ob večjih nalivih preplavljajo svojo okolico in deloma povzročajo zamačvirjenost zemljišč.

Sredstev dovolj, samo...

Polletna bilanca skladov okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Celju izkazuje nekaj nad 223 milijonov dinarjev primanjkljaja. (V istem času lanskega leta je bilo 93 milijonov dinarjev presežkov.) Slika je torej porazna in boleča hkrati; problem pa takšen, da se je treba o njem temeljito pogovoriti, tako kot so o njem razpravljali na rednem zasedanju skupščine okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, v torek dopoldne. Pa še nekaj, problem je kompleksen in ga ne kaže obravnavati enostransko, mora samo v luči zdravstvene službe, delovnih kolektivov gospodarskih organizacij in podobno. Napak bi bilo, če bi kazali samo na enega »krivca«; kajti tega ni. Krivi smo vsi skupaj: delovni kolektivi, gospodarske organizacije, zdravstvene ustanove in njihovi delavci, zavarovalnici in zlasti še naš odnos do trošenja družbenih sredstev. Ta je naravnost porazen in zaskrbljujoč. Če opozorimo pri vsem tem samo na dejstvo, da je bilo v zadnjem času izdanih nad 130.000 receptov nad normalno, da misliti, da je bil pritisk zavarovalcev na zdravnike izreden, da pa so tudi slednji nekoliko preveč radodarno pisali recepte. Stanje je še namreč že v tem mesecu, ko morajo zavarovalci plačevati tistih šestdeset dinarjev pri sprejemu zdravljenja na recept, občutno popravilo. Promet v lekarnah je zelo, zelo padel. Sicer pa, to ni problem, ki bi tako močno vplival na en ali drugo sklad socialnega zavarovanja, temveč veliko bolj primer, ki opozarja na povsem brezbržen odnos do družbenih sredstev.

Primerov, kako malo nam je mar, da bi bdeli nad sredstvi skladov socialnega zavarovanja kot skrbni gospodarji, je že veli-

ko več. Poglejmo samo številko, da je bilo lani v okraju izgubljenih okoli 900.000 delovnih dni zaradi nesreč pri delu, obolenj in nesreč izven dela in da je ta številka v letošnjem prvem polletju narasla že na 600.000, pa bomo videli, kam gredo milijoni. To so strašne številke, ki boleče režejo v naše narodno gospodarstvo. In če bi samo za en odstotek zmanjšali število izostankov od dela, bi prihranili na desetine milijonov dinarjev. Ta odstotek pa bi lahko z izredno prizadevnostjo delovnih kolektivov, vendar ne na škodo resničnih bolnikov in ponesrečenec, občutno zmanjšali. Vprašanje se samo, kaj bi bilo, če bi okrajni zavod za socialno zavarovanje tožil neko gospodarsko organizacijo, ki je zanemarila skrb za varnost pri delu in je zaradi tega odstotek ponesrečenec pri njej skočil nad povprečje?

Na porazno finančno stanje skladov okrajnega zavoda za socialno zavarovanje so vplivali najrazličnejši vzroki objektivnega in subjektivnega značaja. Med objektivne lahko uvrščamo epidemijo gripe, deloma poškodbe in pa dejstvo, da uvažamo v zdravstveno službo tako imenovano totalno zaščito človeka. Soglasna pa je še ugotovitev, da je na tako stanje v veliko večji meri vplivalo precejšnje število subjektivnih okoliščin. In prav tem je veljal tudi sklep zasedanja skupščine okrajnega zavoda za socialno zavarovanje; sklep namreč, po katerem naj prav vsi delovni kolektivi, zlasti pa njihovi organi samoupravljanja, sindikalne in vse ostale politične organizacije v njih, temeljito preprežejo vse okoliščine, ki vplivajo na nesreče

pri delu in izven dela, na število bolezenskih izostankov in podobno. Pa ne samo, da bi te vzroke in vplive proučili; treba jih bo tudi zmanjšati, če ne odstraniti. Možnosti za to je veliko, samo treba se jih bo oprijeli in izvesti. Značilne v tej zvezi so bile namreč besede direktorja zavoda za socialno zavarovanje Milana Loštrka, ki je dejal, da bi bilo sredstev dovolj in da bi skladi ne izkazovali primanjkljaja, če bi odstranili zlasti subjektivne sile, ki vplivajo na to porazno stanje. To pa je opozorilo, ki pove več kot dovolj in kaže, kje so začetki tako brezbržnega odnosa do tistih sredstev, s katerimi razpolaga zavod za socialno zavarovanje.

Problem je kompleksen; z njim se bodo morale spoprijeti vse družbene silnice in zavarovalci, kajti samo na ta način bo mogoče ob zaključku leta finančni primanjkljaj skladov socialnega zavarovanja zmanjšati ali odpraviti.

In končno, ta akcija pa naj dobi še en poudarek. Gre namreč za ugled in avtoriteto zdravstvene službe. Prvič gre za to, da si to avtoriteto očuva zdravstvena služba sama in da nepravilnosti ter napake sama rešuje in odpravlja; drugič pa gre še za to, da pri čuvanju ugleda zdravstvene službe sodelujejo vsi družbeni činitelji, zavarovalci in delovni kolektivi. Če zdravstvena služba ne bo našla pri izvrševanju svoje službe večje družbene opore, potem se bodo izsiljevanja nekaterih zavarovalcev pa tudi kolektivov v določenih primerih napram zdravnikom še nadaljevala. To pa bi bilo napak, zelo napak.

M. B.

V KONJSKI OBČINI

Industrija še vedno pod planom

Konec minulega tedna je bilo pod vodstvom predsednika inž. Adolfa Tavčarja zasedanje obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah. Skupna seja ni izrekla samo priznanje občinski komisiji za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka za njeno uspešno delo, marveč je sprejela tudi nekaj drugih pomembnih sklepov in ocenila gibanje gospodarstva, ali bolje rečeno industrijske proizvodnje, v prvem polletju letošnjega leta.

Oba zbora sta dovolila konjski pekarni, da spričo okoli milijonskega primanjkljaja, ki bi nastal zaradi povišanja obrestne mere na anuitete od dva na šest odstotkov, vskladi cene svojim izdelkom. Tako se je ljudski odbor strinjal, da se poviša cena belemu kruhu, žemljam in pecivu v ravni cen, ki veljajo v okraju, da pa naj ostane cena črnemu kruhu nespremenjena. Mimo tega je ljudski odbor naročil kolektivu, da vskladi cene kruha tako, da bodo le-te enake v vseh krajih konjske občine.

Na predlog sveta za družbeni plan in finance so odborniki sprejeli sklep o znižanju proračunskih izdatkov občine za okoli 15 milijonov dinarjev. Znižanje izdatkov so bili prisiljeni sprejeti zaradi zmanjšanja dohodkov in zaradi vskladitve obeh strani občinskega proračuna, kajti ne-

vzdržno bi bilo, če bi dovoljevali večje trošenje sredstev, kot pa znašajo dohodki. Medtem ko so bili dohodki občinskega proračuna v prvem polletju realizirani s 40 odstotki, so znašali izdatki 48%.

Iz poročila o gibanju industrijske proizvodnje pa povzemamo, da zaostaja fizični obseg v prvem polletju v odnosu na planirani obseg za 10,7%. Fizični obseg proizvodnje sta povečali le LIP Slov. Konjice (za 12,5%) ter Konus za 3,3%, vsa ostala podjetja, zlasti pa kovinska industrija in industrija gradbenega materiala so pod nivojem lanskega leta. Nič kaj razveseljuje ni dejstvo, da je skupni obseg industrijske proizvodnje v prvem polletju letošnjega leta za 1,2% nižji od istega obdobja lanskega leta. Kot kažejo pokazatelji za mesec julij, se stanje izboljšuje; zato pričakujejo, da bodo v občinskem povprečju izpolnili planska predvidevanja, pa četudi bodo nekatera podjetja navzlic vsemu pod planom.

Razen tega so na seji sprejeli sklep o ustanovitvi skupnega sklada sredstev vseh občin celjskega okraja za razširitev PTT omrežja.

Nova samopostrežna trgovina v Celju

Trem samopostrežnim trgovinam v mestu, se bo jutri, v soboto, 28. julija pridružila tudi pr-

Slika iz Luč

70 let Turističnega društva Mozirje

V drugi polovici minulega stoletja je bil trg Mozirje zelo razgiban kraj, o čemer pričajo mnoga društva, ki so bila v tej dobi v Mozirju ustanovljena. Tako je med njimi 1892. leta zaživelo Olepševalno društvo, čigar sedemdesetletnica obstoja bodo proslavili letos v okviru zgorajnavenjskega turističnega tedna od 29. julija do 5. avgusta.

Iz prvih časov obstoja društva se niso ohranili skoraj nobeni zapiski. Največ pač o njem vedo povedati najstarejši prebivalci trga. Tako je društvo v tem času postavilo kopališče ob tako imenovani mozirski strugi, ki je odcepel Savinje. Brigalo se je za olepšavo okraja in vodilo skromno evidenco turističnih kapacitet. Kake posebne propagande društvo ni vodilo. Letoviščarje, kakor so takrat imenovali turiste, je privabljala v Mozirje izredno zdrava klima, prijazni domačini, snaga in urejenost trga ter solidne cene po gostilnah. Premožni lesni trgovci iz Hrvaške in Slovenije, ki so kupčevali z lesom po Zgornji Savinjski dolini, so radi prihajali sem na odlično. Vsako leto je bilo med njimi veliko Zagrebčanov.

Prometne zveze so bile za tiste čase še kar ugodne. Dokler ni bilo železnice do Smartnega ob Paki, je potnike med Celjem in Mozirjem prevažala udobna kočija.

Prva svetovna vojna je društveno delo skoraj čisto zavirala. Takoj po njej je delo znova zaživelo. Najprej je bilo treba postaviti nove kopalne kabine in urediti nasade okoli njih. Otvoritev novega kopališča je bila v začetku julija 1919. leta z veliko zabavno prireditvijo ob kopališču in v parku. Društvo se je preimenovalo v Tujsko promotno društvo.

Kar nenadoma je bilo Mozirje polno gostov v poletnih mesecih. Oglasi so se stari obiskovalci in prihajali novi. Število nastavitvenih kapacitet je raslo. Nekateri domačini so si uredili zasilna ležišča na gospodarskih poslopih, svoje stanovanjske prostore pa oddajali letoviščarjem. Mozirje je med obeh vojnama doseglo sloves prvega letoviškega kraja v Zgornji Savinjski dolini. Zato pa je druga svetovna vojna na mah presekala društveno dejavnost.

Prva leta po vojni je društvo le za silo životalno. Članstvo je bilo maloštevilno. Tedaj je dobilo novo ime Turistično društvo Mozirje. Ko pa je zaživela Turistična zveza Slovenije, se je razmahnila tudi dejavnost mozirskega društva. K društvu so pristopali novi člani, zaživela je propaganda, na volje je bilo vedno več turističnih sob. Društvo je vsako leto obnavljalo nasade ob kopališču in v trgu ter storilo vse, da bi bila ta kraj čim mikavnejši in da bi se gostje v njem kar najbolje počutili. Pred nekaj leti je postavilo pri kopališču pet ličnih weekend hišic v 15 ležiščih.

Uspehi društva so vidni, kar radi priznavajo vsi turistični in občinski forumi. Značilna je ugotovitev, da so že nekoč imeli in da tudi danes imajo največ zaslug za razvoj turizma v tem kraju v glavnem le prostovoljci — turistični aktivisti. Zato je gotovo da bo mozirsko turistično društvo tudi v bodoče ostalo upoštevanja vreden činitelj turistične organizacije v Zgornji Savinjski dolini.

F. V.

Začetek turističnega tedna v Zgornji Savinjski dolini

Prvo besedo v prireditvah turističnega tedna Zgornje Savinjske doline od 29. julija do 5. avgusta bodo imeli člani turističnega društva v Mozirju; prvo namreč v tem, da bodo kot uvod v prireditve turističnega tedna pripravili ustrezno proslavo 70-letnice obstoja društva.

Večje in manjše prireditve — v Mozirju tudi plavalne tekme ter razstavo cvetja — pripravljajo tudi ostala turistična društva. Za zaključek turističnega tedna pa bo v nedeljo, 5. avgusta na Ljubnem ob Savinji drugi flosarski bal.

RADIO 202

Radio Celje bo imel v nedeljo, 29. julija takšen sporek: ob 12:00 — pogovor z državljani, ob 12:10 — obvestila, ob 12:15 — naši poslušavci festitajo in pozdravljajo ter ob 12:45 — nedeljski ntrinki.

Ostale dni do zaključka tedna je kroničarskim takti, ob 17:00 — oddaja naši poslušavci festitajo in pozdravljajo ob 17:30, obvestila in zabavna glasila pa ob 17:45. Razen teh stalnih oddaj pa bo še v:

Ponedeljek, 31. julija: ob 17:10 v tričetrtinskem taktu, ob 17:20 športni tednik;

Torek, 31. julija: ob 17:10 Jugoslavija v pesmi in plesu;

Sreda, 1. avgusta: ob 17:10 južnoameriški ritmi;

Četrtek, 2. avgusta: ob 17:10 odlomki iz Ohijske legende;

Petek, 3. avgusta: ob 17:10 polke in valčki, ob 17:20 turistična oddaja;

Sobota, 4. avgusta: ob 17:10 za prijeten konec tedna.

Čitajte

Celjski tednik

Trgovino obnavljajo

Trgovsko podjetje Dravinjski dom v Slovenskih Konjicah je te dni pričelo z obnovo ene svojih največjih poslovalnic. Ta bo razen dosedanjih dobila še dva nova prostora, v katerih so bile do lanskega leta pisarne. Ker so bili nekateri lokali v minulih letih že preurejeni in obnovljeni, bodo torej Konjice počasi le do-

bile ustrezne trgovine. Seveda pa bodo morali navzlic temu posvetiti še precej skrbi notranji opremini poslovalnic. Novo in sodobno urejeno trgovino pa bodo v Konjicah dobili še v pritličju novega stanovanjskega bloka, ki je v surovem stanju že dograjen, a je za nadaljnjo ureditev zmanjkalo denarja.

V. L.